

Beleidsregel en nadere regels prostitutie en seksbranche gemeente Leusden

De burgemeester en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leusden,

leder voor wat hun bevoegdheden betreft;

Overwegende dat

- Het op grond van artikel 3:3 van de Algemene plaatselijke verordening Leusden 2025 (hierna: 'APV') verboden is om zonder vergunning een seksbedrijf, seksinrichting, prostitutiebedrijf en escortbedrijf te exploiteren;
- Het van belang is om legale prostitutie te reguleren en daarnaast handhavingsbeleid vast te stellen tegen illegale prostitutie op grond van de volgende belangen:
 - o de openbare orde;
 - o het voorkomen of beperken van overlast;
 - o het voorkomen of beperken van aantasting van het woon- en leefklimaat;
 - o de veiligheid van personen;
 - o de openbare gezondheid en zedelijkheid;
 - o de veiligheid van de sekswerker;
 - o de arbeidsomstandigheden van de sekswerker;
 - o naleving APV;
 - o naleving ruimtelijke en bestemmingsplan;
 - o bestrijding van uitbuiting en mensenhandel; en
 - o veiligheid en gezondheid van de klant.

Gelet op

- artikel 4:81 lid 1 van de Algemene wet bestuursrecht waarin is bepaald dat een bestuursorgaan beleidsregels kan vaststellen met betrekking tot een hem toekomende of onder zijn verantwoordelijkheid uitgeoefende bevoegdheid;
- de bevoegdheid van de burgemeester op grond van artikel 4:81 Awb ten aanzien van het vaststellen van beleidsregels met betrekking tot een hem toekomende bevoegdheid; en
- hoofdstuk 3 van de APV.

Besluit(en)

Tot vaststelling van de '*Beleidsregel en nadere regels prostitutie en seksbranche gemeente Leusden*'

Artikel 1. Definities en begrippenkader

In deze beleidsregel worden de definities gehanteerd, zoals weergegeven in artikel 3:2 van de APV. Voor deze definities is aangesloten bij de definities uit de Wet Regulering Prostitutie (hierna: 'Wrp'). Het begrip 'seksbedrijf' wordt in deze beleidsregel als verzamelnaam gebruikt voor prostitutiebedrijven, escortbedrijven en overige seksbedrijven. Daarbij wordt bedoeld op de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot:

- het verrichten van seksuele handelingen met een derde tegen vergoeding (=prostitutiebedrijf); of
- prostitutie in de vorm van bemiddeling tussen klant en prostituee (=escortbedrijf) (de activiteit vindt op een andere plek plaats dan het verrichten van de seksuele handeling); of
- het verrichten van seksuele handelingen met en voor een derde (niet tegenvergoeding) (=overig seksbedrijf, zoals bijvoorbeeld een parenclub/swingersclub of sekssauna); of
- het verrichten van seksuele handelingen voor een derde tegen vergoeding (=overig seksbedrijf, zoals een sekstheater/peepshow); of
- het aanbieden van fysieke vertoningen van erotisch-pornografische aard (al dan niet tegen vergoeding) (=overig seksbedrijf, zoals bijvoorbeeld een paaldansclub of stripteaseclub).

Artikel 2. Vergunningen en selectieprocedure schaarse vergunning

1. Zoals in de APV is te lezen is er een maximum van twee gesteld aan de te verlenen vergunningen voor seksbedrijven, niet zijnde raamprostitutiebedrijven (artikel 3:4 APV). Hierbij wordt opgemerkt dat bedrijfsmatige prostitutie vanuit woningen niet is toegestaan.

2. Doordat er een maximaal aantal vergunningen te verlenen zijn, is sprake van een schaarse vergunning. Hiervoor zijn nadere regels vastgesteld ('*Nadere regels vergunnen prostitutie en seksbranche Leusden*'). In deze nadere regels wordt ook de gehanteerde selectieprocedure omschreven die waarborgen biedt voor onpartijdigheid en transparantie.
3. Met toepassing van artikel 3:3 en 3:4 APV wordt de vergunning voor vijf jaar verleend, mits gedurende deze vijf jaar de exploitant zich aan de geldende regels houdt.

Artikel 3. Locaties seksinrichting

In de APV is opgenomen dat het college delen van de gemeente kan aanwijzen waarbinnen voor het vestigen van een seksinrichting geen vergunning wordt verleend (zie artikel 3:3 lid 6 APV). Naast de aangewezen gebieden gelden in ieder geval de onderstaande voorwaarden:

1. geen vestiging van seksinrichtingen in een woonwijk;
2. geen vestiging van seksinrichtingen in een winkelcentrum;
3. geen vestiging van seksinrichtingen binnen een afstand (straal) van 500 meter van scholen, kinderdagverblijven, zorginstellingen, verzorgingstehuizen of gebouwen met een vergelijkbare functie, sociaal-culturele instellingen, begraafplaatsen, opvangcentra voor vluchtelingen, sportverenigingen of gedenktekens en religieuze gebouwen of soortgelijke gebouwen/plekken met een vergelijkbare functie.
4. geen vestiging van seksinrichtingen in straten, wegen en pleinen waar sprake is van een grote recreatievestiging of een concentratie van recreatie-inrichtingen of winkels; en
5. beperkte vestiging van een seksinrichting op industrie- en bedrijventerreinen (slechts één inrichting per terrein toegestaan); en
6. voor vestiging van seksinrichtingen in het buitengebied, geldt dat sprake is van een afstandsmarge, inhoudende dat een afstand, van minimaal 1.500 meter, tussen de twee mogelijke seksinrichtingen dient te worden aangehouden.

Artikel 4. Thuiswerken

De regels voor aan huis verbonden beroepen en beroepsmatige activiteiten in een woning zijn vastgelegd in het geldende bestemmingsplan. Ten tijde van dit schrijven wordt sekswerk niet gezien als een beroep aan huis en is daarom in strijd met het bestemmingsplan. Er zijn voorts geen afwijkmogelijkheden opgenomen in de bestemmingsplannen voor thuissekswerk.

Artikel 5. Handhaving illegale prostitutie

1. Wanneer wordt geconstateerd dat sprake is van illegale prostitutie, dan worden handhavingsmaatregelen opgelegd.
2. Op grond van artikel 4:84 Algemene wet bestuursrecht (hierna 'Awb') wordt overeenkomstig deze beleidsregels gehandeld, tenzij dit voor één of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zou zijn in verhouding tot de met de beleidsregels te dienen doelen. Zulks ter beoordeling van de burgemeester.

Artikel 6. Toepassen handhavingsmatrix

Bij overtreding van de verbodsbepalingen uit hoofdstuk 3 van de APV, die zien op de openbare orde en veiligheid, het woon- en het leefklimaat en/of de volksgezondheid, volgt de burgemeester de 'Handhavingsmatrix (on)vergunde seksbranche' uit artikel 7. De bestuursrechtelijke handhavingsmaatregelen laten onverlet dat bij het aantreffen van strafbare feiten de politie en het OM kunnen overgaan tot opsporing en vervolging.

Artikel 7. Handhavingsmatrix (on)vergunde seksbranche

Onrechtmatige exploitatie

Overtreding	1 ^e constatering	2 ^e constatering < 5 jaar	3 ^e constatering < 5 jaar
Het uitoefenen van een seksbedrijf zonder vergunning, waarbij geen sprake is van een seksinrichting (artikel 3:3 APV)	Opleggen last onder dwangsom	Verbeuren dwangsom	Sluiting van het pand voor 6 maanden
Het uitoefenen van een seksbedrijf zonder vergunning, waarbij sprake is van een seksinrichting (artikel 3:3 APV)	Sluiting van het pand voor 3 maanden	Sluiting van het pand voor 6 maanden	Sluiting van het pand voor 12 maanden

Overtreding van een verbod op het uitoefenen van een raamprostitutiebedrijf (artikel 3:4 lid 2 APV)	Sluiting van het pand voor 3 maanden	Sluiting van het pand voor 6 maanden	Sluiting van het pand voor 12 maanden
---	--------------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------------

Wijze van exploitatie

Overtreding	1° constatering	2° constatering < 5 jaar	3° constatering < 5 jaar
In het seksbedrijf werken prostituees die de leeftijd van 21 jaar niet hebben bereikt (artikel 3:13 lid 2 sub a APV)	Intrekken van de vergunning	N.v.t.	N.v.t.
In het seksbedrijf werken personen die verblijven of werken in strijd met het bepaalde bij of krachtens de Vreemdelingenwet 2000 (artikel 3:13 lid 2 sub b APV)	Schorsing van de vergunning voor 3 maanden	Intrekken van de vergunning	N.v.t.
Er is geen vergunning of afschrift van de vergunning zichtbaar aanwezig in de seksinrichting (artikel 3:7 lid 2 APV)	Voornemen last onder dwangsom	Verbeuren last onder dwangsom	Verhogen last onder dwangsom
Er is gehandeld in strijd met de in het bedrijfsplan beschreven maatregelen (artikel 3:14 APV)	Schorsen vergunning voor 3 maanden	Intrekken vergunning	N.v.t.
Zich binnen het seksbedrijf feiten hebben voorgedaan die de vrees wetigen dat het van kracht blijven van de vergunning gevaar oplevert voor de openbare orde of veiligheid (artikel 3:8 lid 1 sub d APV)	Sluiting van de inrichting voor 6 maanden en/of intrekken vergunning	Sluiting van de inrichting voor 12 maanden en/of intrekken van de vergunning (wanneer dat niet al bij de eerste constatering is gebeurd)	Intrekken van de vergunning
Zich binnen het seksbedrijf feiten hebben voorgedaan die de vrees wetigen dat het van kracht blijven van de vergunning gevaar oplevert voor de woon- en leefomgeving of van de gezondheid van de prostituees of klanten (artikel 3:8 lid 2 sub f APV)	Schorsen vergunning voor 3 maanden of intrekken vergunning	Schorsen vergunning voor 6 maanden of intrekken vergunning	Intrekken vergunning
De exploitant of de beheerder belemmert of bemoeilijkt het toezicht (artikel 3:8 lid 2 sub g APV)	Voornemen last onder dwangsom	Schorsing van de vergunning voor 3 maanden	Intrekken vergunning
De exploitant heeft een verandering niet gemeld waardoor het seksbedrijf niet langer in overeenstemming is met de in de vergunning opgenomen	Bestuurlijke waarschuwing met hersteltermijn waarbinnen melding gedaan moet zijn. Tevens wordt opnieuw aan de vergunning getoetst	Schorsing van de vergunning voor 3 maanden	Intrekken vergunning

gegevens (artikel 3:9 APV)			
De exploitant heeft een verandering in leidinggevende niet gemeld waardoor het seksbedrijf niet langer in overeenstemming is met de in de vergunning opgenomen gegevens (artikel 3:9 APV)	Schorsing van de vergunning voor 3 maanden	Intrekken vergunning	
De exploitant of beheerder overtreedt de sluitingstijden (artikel 3:11 APV)	Bestuurlijke waarschuwing	Schorsing van de vergunning voor 3 maanden	Intrekken vergunning
In de seksinrichting verblijven personen of worden personen toegelaten die de leeftijd van 21 jaar niet hebben bereikt (bezoekers en personeel) (artikel 3:11 lid 4 APV)	Schorsen van de vergunning voor 3 maanden	Intrekken vergunning	N.v.t.

Advertenties en verplichtingen exploitant

Overtreding	1 ^e constatering	2 ^e constatering < 5 jaar	3 ^e constatering < 5 jaar
De exploitant of beheerder houdt geen toezicht dan wel onvoldoende toezicht (artikel 3:16 lid 2 sub g)	Bestuurlijke waarschuwing	Schorsen van de vergunning voor 3 maanden	Intrekken van de vergunning
Prostituees kunnen redelijkerwijs niet hun eigen werktijden bepalen (artikel 3:16 lid 2 sub a APV)	Schorsen van de vergunning voor 3 maanden	Intrekken vergunning	
Er is geen deugdelijke bedrijfsadministratie gevoerd, deze is niet bewaard volgens de wettelijke termijnen of deze is niet beschikbaar voor de toezichthouder (artikel 3:16 lid 2 sub b APV)	Last onder dwangsom	Verbeuren dwangsom	Intrekken van de vergunning
Medewerkers van de gemeentelijke gezondheidsdiensten en andere door de burgemeester of door het college aangewezen instellingen worden niet toegelaten tot seksinrichtingen als ze voornemens zijn voorlichtings- en preventieactiviteiten uit te voeren of voorlichtingsmateriaal te verspreiden (artikel 3:16 lid 2 sub d APV)	Last onder dwangsom	Verbeuren dwangsom	Intrekken van de vergunning
Geen melding wordt gedaan bij de politie bij signalen van mensenhandel of andere vormen van dwang en uitbuiting (artikel 3:16 lid 2 sub e APV)	Intrekken van de vergunning		

Verzwarende omstandigheden

De burgemeester neemt bij verzwarende omstandigheden zwaardere maatregelen, dit is in ieder geval het geval bij:

1. een woning waarin een seksinrichting of het seksbedrijf wordt geëxploiteerd, niet meer wordt gebruikt als woning, maar slechts volledig is ingericht ten behoeve van de seksinrichting of het seksbedrijf;
2. in de seksinrichting of het seksbedrijf werkende personen worden aangetroffen zonder verblijfsrecht in Nederland;
3. in de seksinrichting of het seksbedrijf sprake is van geweldsincidenten;
4. in de seksinrichting of het seksbedrijf een handelshoeveelheid aan drugs wordt aangetroffen;
5. Er bezoekers en/of personeel aanwezig is/zijn onder de 21 jaar;
6. in de seksinrichting of het seksbedrijf één of meer wapens worden aangetroffen.

Artikel 8. Verjaringstermijn bestuurlijke maatregelen

Voor het handhavingsarrangement geldt dat de volgende stap wordt gezet wanneer binnen 24 maanden na bekendmaking van de eerste handhavingsmaatregel of einde van de opgelegde sluitingsperiode opnieuw een overtreding plaatsvindt.

Artikel 9. Last onder bestuursdwang

De burgemeester zal maatwerk verrichten wanneer één of meer van de navolgende situaties zich voordoet. De burgemeester zal in een dergelijk geval een last onder bestuursdwang opleggen inhoudende het sluiten van de inrichting voor een bij de overtreding passende duur. Dit is in ieder geval het geval wanneer:

1. in de seksinrichting of het seksbedrijf werkende minderjarigen worden aangetroffen;
2. in de seksinrichting of het seksbedrijf minderjarige klanten worden aangetroffen;
3. in de seksinrichting of het seksbedrijf personen worden aangetroffen waarbij zich meerdere van de onderstaande situaties zich voordoen:
 - a. illegale werknemers (illegaal in Nederland);
 - b. werknemers zonder arbeidsovereenkomst;
 - c. geen uitbetaling van het minimumloon of wanneer slechts per handeling een minimum uurloon wordt betaald;
 - d. bij het overnachten op de werkplek;
 - e. wanneer werkzaamheden worden uitgevoerd waar niet voor wordt betaald (bijvoorbeeld voor het schoonmaken);
 - f. wanneer werknemers 10-12 uur per dag aanwezig (moeten) zijn in de inrichting;
 - g. wanneer werknemers niet hun eigen werktijden mogen bepalen.

Artikel 10. Hardheidsclausule (afwijkingsbevoegdheid)

De in de handhavingsmatrix weergegeven bestuursrechtelijke maatregelen betreffen uitgangspunten. Bij toepassing van de handhavingsmatrix dient te allen tijde zorgvuldig gekeken te worden naar alle feiten en omstandigheden in het specifieke geval en dus per geconstateerde overtreding. De burgemeester zal de besluitvorming onder meer moeten toetsen aan het evenredigheidsbeginsel. Hierbij moet worden bezien of het te nemen besluit (i) geschikt is om het daarmee beoogde doel te bereiken, (ii) of de maatregel noodzakelijk is (is er geen andere, minder vergaande maatregel) en (iii) of de maatregel in het desbetreffende geval daadwerkelijk evenwichtig is.

Er kunnen zich feiten en omstandigheden voordoen waardoor een maatregel kan worden gematigd, bijvoorbeeld door het geven van een schriftelijke waarschuwing in plaats van een dwangsom of door te besluiten dat een lagere dwangsom kan worden opgelegd. Wanneer de geconstateerde overtreding en de daarmee samenhangende feiten en omstandigheden echter zeer ernstig zijn, dan kan tevens reden bestaan om af te wijken van de in de regels op genomen maatregelen. De burgemeester kan er in dat geval voor kiezen om het stappenplan over te slaan en/of om een langere sluitingsduur op te leggen.

Artikel 11. Inwerkingtreding

Deze beleidsregel treedt in werking met ingang van de dag volgend op die van de openbare bekendmaking.

Artikel 12. Rechtsbescherming

Tegen de vaststelling van deze beleidsregel bestaat geen bezwaar- en beroepsmogelijkheid op grond van artikel 8:3 lid 1 sub a Awb.

Artikel 13. Citeerregel

Deze beleidsregel wordt als volgt geciteerd: *Beleidsregel en nadere regels prostitutie en seksbranche*.

Aldus vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leusden

Leusden op 4 november 2025.

Toelichting Beleidsregel en nadere regels prostitutie en seksbranche gemeente Leusden 2026

Naar een veilige seksbranche – Leusden 2025

Gemeenten hebben een taak bij de regulering, het toezicht en de handhaving van de prostitutiebranche en de aanpak van mensenhandel. Het is daarbij noodzakelijk om gegevens van sekswerkers te kunnen verwerken.

De gemeente Leusden streeft naar een veilige seksbranche. Deze beleidsregel beschrijft de vier speerpunten waarmee dit doel bereikt moet worden.

Samenvatting

Vanwege grote veranderingen in de praktijk ten aanzien van prostitutie en de seksbranche in het geheel, is recentelijk de Algemene Plaatselijke Verordening (hierna: 'APV') aangepast ten opzichte van, onder meer, dit onderwerp. Omdat diverse voorwaarden / wijzigingen duidelijkheid nodig hebben, is besloten om – met het oog op nieuwe wetgeving en veranderingen in de markt – de voorwaarden verder uit te werken in een beleidsregel. Daarnaast zijn tevens nadere regels opgesteld.

Inleiding

In 2000 is met opheffing van het bordeelverbod de prostitutie in Nederland gelegaliseerd. Sekswerk is daarmee legaal geworden. Dit zorgde voor normalisering en decriminalisering van de prostitutiebranche. Al jaren (en nog steeds) krijgen politiek, media en publiek meer oog voor kwetsbaarheden binnen de prostitutiebranche en misstanden die veelal voor (kunnen) komen. Hier komt ook bij dat veelal flexiblere vormen van sekswerk worden aangenomen. Het komt steeds meer voor dat er zelfstandig werkende prostituees klanten werven via internet (sociale media) in tegenstelling tot het bestaan van grote traditionele prostitutiebedrijven (zoals seksclubs en/of privéhuizen).

Hier tegenover staat dat de seksbranche een kwetsbare branche is (en blijft). Door het goed reguleren van deze branche wordt geprobeerd om misstanden te verminderen dan wel te voorkomen.

Aanleiding

De gemeente wenst haar beleid in lijn te brengen met aanstaande nieuwe wetgeving. Voor de branche ligt al enige tijd een nieuw wetsvoorstel bij de Eerste Kamer: 'Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche' (hierna: 'Wrp'). Belangrijke zaken hierin zijn onder meer het creëren van een landelijk uniform vergunningstelsel, het verhogen van de minimum leeftijd van 18 naar 21 jaar en het intensiveren van de aanpak van misstanden.

De aanleiding voor actualisatie van regelgeving voor de seksbranche is driedelig. De gemeente wil, net zoals andere gemeenten in het land en de regio, voorsorteren op de (te verwachte) inwerkintreding van de Wrp. Ook zal het beleid zoveel mogelijk in lijn van de toekomstige wetgeving worden gebracht. Voorbereidend hierop is de APV van Leusden (hoofdstuk 3) al aangepast aan de hand van het laatste model voor de APV van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (hierna: 'VNG'). In dit beleid wordt het onderwerp verder toegespitst op de praktijk binnen de Gemeente Leusden.

Uitgangspunten nieuw beleid

Regulering vergunde branche

Seksinrichtingen en seks-, prostitutie- en escortbedrijven zijn vergunningsplichtig op basis van de APV. Deze vergunningplicht is in het leven geroepen voor bescherming van sekswerkers, het waarborgen van de veiligheid en de gezondheid van sekswerkers en klanten, de hygiëne en arbeidsomstandigheden.

Het vergunningstelsel is een middel waarmee de vergunde branche gereguleerd kan worden. Ook kan verbetering plaatsvinden. Door scherpe eisen en voorwaarden te hanteren, kan een barrière worden opgeworpen voor mensenhandel en overige misstanden binnen de branche. Het vergunningstelsel is landelijk uniform, maar gemeenten kunnen zelf bepalen welke vormen van sekswerk kunnen worden toegestaan.

Aanpak misstanden en geweld door middel van toezicht

Sekswork is geen mensenhandel, maar uitbuiting kan wel in de branche plaatsvinden. Beleid over sekswork levert een positieve bijdrage om misstanden in de seksbranche te voorkomen en te bestrijden. Misstanden kunnen voorkomen in zowel de vergunde als onvergunde branche. De gemeente Leusden en de GGD controleren de vergunde sector minimaal één keer per jaar om in de gaten te houden of men zich houdt aan de eisen vanuit de vergunning en bijbehorende regelgeving. De onvergunde branche wordt doorlopend door de politie, en waar mogelijk de gemeente Leusden, gecontroleerd. Optreden tegen onvergund sekswork is noodzakelijk gelet op de kwetsbare positie van sekswerkers en een groot risico op misstanden binnen de branche, waaronder, maar niet beperkt tot, bijvoorbeeld uitbuiting. Daarnaast wordt gehandhaafd op onvergund sekswork waarbij een focus ligt op personen die het sekswork faciliteren. Waar nodig werkt de gemeente samen met ketenpartners, waaronder gespecialiseerde hulpverleners. Ook wordt er een grote verantwoordelijkheid neergelegd bij de exploitant van een seksinrichting. Dit is geregeld in hoofdstuk 3 van de APV.

Versterken positie prostituee

Het versterken van de positie van de prostituee is van belang voor het normaliseren van het beroep en voor het aanpakken van misstanden. Er wordt op verschillende manieren ingezet op verbetering van de positie van prostituees en op effectieve contactmomenten met sekswerkers zodat misstanden mogelijk eerder kunnen worden geconstateerd.

Bevoegd bestuursorgaan

Het college is belast met uitvoering van raadsbesluiten waaronder verordeningen op grond van artikel 160 van de Gemeentewet. De APV valt hier ook onder. De burgemeester is bevoegd voor zover het voor publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven betreft als bedoeld in artikel 174 van de Gemeentewet. Het is afhankelijk van de specifieke aard van de seksinrichting welk bestuursorgaan in een concreet geval bevoegd is. Gelet op de gedeelde bevoegdheid wordt deze beleidsregel zowel door de burgemeester als door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld, een ieder voor zover het hun specifieke bevoegdheden betreft.

Reikwijdte

Deze beleidsregel omvat de voorwaarden ten aanzien van sekswork in Leusden, in aanvulling op de APV. De seksbranche betreft een bredere groep dan slechts de prostitutiebranche. Prostitutiebedrijven worden immers meer omvattend gereguleerd dan andere seksbedrijven. Verplichtingen die worden opgelegd aan de exploitant van een prostitutiebedrijf, gaan verder dan de verplichtingen van een ander soort seksbedrijf.

In artikel 3:2 van de APV worden de volgende vormen van prostitutie-exploitatie onderscheiden:

- *escortbedrijf: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie in de vorm van bemiddeling tussen klant en prostituee;*
- *prostitutiebedrijf: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie;*
- *raamprostitutiebedrijf: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie, waarbij het werven van klanten gebeurt door een prostituee die zichtbaar is vanuit een voor publiek toegankelijke plaats;*
- *seksbedrijf: de activiteit, bestaande uit het bedrijfsmatig gelegenheid geven tot prostitutie of tot het verrichten van seksuele handelingen voor een ander tegen betaling of uit het bedrijfsmatig aanbieden van vertoningen van erotisch-pornografische aard in een seksinrichting tegen betaling; en*
- *seksinrichting: de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waar het seksbedrijf wordt uitgeoefend.*

Vergunningverlening legale prostitutie

Zoals aangegeven in de aanleiding is het op grond van huidig geldende wetgeving juridisch niet mogelijk om een 0-beleid te voeren ten aanzien van vestiging van prostitutie binnen een gemeente. De bedrijven en de exploitatie daarvan betreffen legale activiteiten waar het grondwettelijke recht op vrije keuze van arbeid van toepassing is. Momenteel ontbreekt in Leusden een specifiek beleidskader voor het al dan niet vergunnen van sekswerk. Aanvragen voor het vestigen van een seksbedrijf kunnen momenteel onvoldoende worden getoetst en beoordeeld. Hierdoor kan de gemeente slechts beperkte invloed uitoefenen op voorwaarden die aan een vergunning kunnen worden verbonden. Door het opstellen van aanvullende regels kunnen eventuele toekomstige aanvragen ontmoedigd worden. Met de voorliggende beleidsregels geeft de gemeente hier invulling aan.

Mogelijkheden voor regulering

Het bovenstaande heeft tot gevolg dat een aanvraag voor het starten van een prostitutie-, seks- of escortbedrijf niet zonder meer mag worden afgewezen. De huidige APV biedt een aantal mogelijkheden om dit te reguleren. De voorwaarden zijn terug te vinden in hoofdstuk 3 van de APV. De APV biedt, onder meer, de volgende mogelijkheden:

- **Maximeren van het aantal vergunningen:** er kunnen voor in totaal ten hoogste twee seksbedrijven, waaronder tevens prostitutiebedrijven worden verstaan, een vergunning worden verleend (artikel 3:4 lid 2 APV). Voor raamprostitutiebedrijven wordt geen vergunning verleend (artikel 3:4 lid 1 APV);
- **Delen van de gemeente aanwijzen waar niet vergund wordt:** het college kan delen van de gemeente aanwijzen waarbinnen voor het vestigen van een seksinrichting geen vergunning wordt verleend, zie hiervoor ook artikel 3:3 lid 6 APV. Hierbij kan tevens worden bepaald dat de aanwijzing slechts geldt voor seksinrichtingen van seksbedrijven van een nader aangewezen aard. De motieven voor regulering op dit punt heeft te maken met het beleidstandpunt dat de vestiging van een seksbedrijf/-inrichting slechts dan mogelijk is in bepaalde gebieden binnen de gemeente Leusden. Er wordt hierbij rekening gehouden met bepaalde locaties en voorzieningen zoals bijvoorbeeld dagopvang, scholen en zorginstellingen; en
- **Strijdigheid met het omgevingsplan:** in artikel 3:6 sub j APV wordt bepaald dat, onverminderd het bepaalde in artikel 1:8, een vergunning wordt geweigerd als *'de voorgenomen uitoefening van het seksbedrijf strijd zal opleveren met het omgevingsplan of een bekendgemaakte ontwerp-wijziging daarvan of een aanwijzing als bedoeld in artikel 3:3 lid 6'*.

Naast bovenstaande is het natuurlijk vanzelfsprekend dat ook alle overige relevante wetgeving van toepassing is zoals onder meer, maar niet beperkt tot, de Alcoholwet en de Wet Milieubeheer. Daarnaast vindt in alle gevallen een toets plaats op basis van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur plaats (Bibob).

Afweging regulering

Om te beoordelen in hoeverre gebruik van de genoemde mogelijkheden voor regulering in te zetten bij legale seksbedrijven/ -inrichtingen weegt het college de impact van de activiteiten af tegen het algemeen belang.

Leusden kenmerkt zich door een dorps karakter. Amusement en stedelijke voorzieningen zijn beperkt aanwezig en voornamelijk gericht op diens eigen inwoners. Dergelijke zaken zijn wel degelijk aanwezig in de omringende gemeenten. Het hiervoor genoemde heeft deels tot gevolg dat de gemeente een meer residentiële functie heeft die meer gericht is op gezinnen en ouderen. De volgende regels worden vastgesteld ten behoeven van het vergunnen van seksinrichtingen.

- Het maximale aantal seksinrichtingen in de gemeente, op basis van artikel 3:4 lid 2 APV, wordt vastgesteld op twee (2);
- Op grond van artikel 3:3 lid 6 APV en het aanwijzingsbesluit 'Gebieden verbod seksinrichtingen' wordt vastgelegd dat de vestiging van een seksbedrijf/-inrichting niet mogelijk is op de daarin aangewezen locaties;
- Bedrijfsmatige prostitutie vanuit woningen wordt niet toegestaan;
- Voor de vestiging van escortbedrijven, daar waar het enkel administratieve handelingen betreft en er daarbij geen seksuele handelingen op locatie plaatsvinden, wordt vastgelegd dat, buiten hetgeen is vastgelegd in relevante wet- en regelgeving, geen aanvullende regels worden vastgesteld. De impact van escortbedrijven op de directe woon- en leefomgeving is, mits aan de hiervoor genoemde wet- en regelgeving wordt voldaan, immers nihil;
- Raam- en straatprostitutie is op basis van de artikelen 3:3 jo. 3:4 APV en 3:17 van de APV verboden. Dit is dan ook de reden dat hiervoor geen aanvullende regels worden vastgesteld.

Schaarse vergunningen

Er is sprake van een 'schaarse' vergunning indien het aantal gegadigden het aantal beschikbare plaatsen overtreft. Vanwege het feit dat slechts twee vergunningen worden verleend voor de uitoefening van een seksinrichting-/bedrijf is deze vergunning door de beleidsmatige schaarste als een 'schaarse vergunning' aan te merken. Mits sprake is van (een) te verlenen schaarse vergunning(en) mag deze in beginsel niet voor onbepaalde tijd worden verleend. Toewijzing dient immers te gebeuren op basis van transparante criteria.

Op basis van hetgeen aangegeven in het bovenstaande wordt bepaald dat een vergunning voor een seksbedrijf als bedoeld in artikel 3:3 lid 1 APV wordt verleend voor de duur van vijf (5) jaar. Bij het aanhouden van één jaar, kan periodiek het functioneren van het bedrijf, de inrichting en het gemeentelijke beleid op dit punt worden geëvalueerd. Vanwege het van toepassing zijnde schaarse-vergunningen-aspect is in de APV geen maximale verlenging opgenomen. De duur van de verlenging is namelijk afhankelijk van het functioneren van het bedrijf en de opvolgende gunningsprocedure. Een totale geldigheidsduur van vijf (5) jaar van de exploitatievergunning wordt door de VNG als een acceptabele tijdsduur aangemerkt op grond van de Dienstenrichtlijn.

In de 'Nadere regels verdeling vergunningen seksbedrijven gemeente Leusden' worden de regels vastgelegd ten opzichte van de vergunningenprocedure.

Aanscherping vestigingseisen

Vergunnen van seksbedrijven mag niet ten koste gaan van de veiligheid en aantrekkelijkheid van de stad. De komst van een seksbedrijf in een kleine gemeente met kwetsbare leefgemeenschap is ongewenst. Vestiging van een seksbedrijf/-inrichting is daarom slechts mogelijk wanneer dat past binnen bepaalde eisen (zie hiervoor artikel 3).

Met deze afstandscriteria voorkomen we tevens overige negatieve aspecten zoals parkeerdruk, verkeersdruk en (geluids)overlast.

Handhaving illegale prostitutie

Er is een kleine toename te zien in het aanbod van illegale prostitutie binnen de gemeente. Een dergelijke vorm van prostitutie of sekswerk onttrekt zich aan elke mogelijke vorm van toezicht en controle. Het risico op misstanden en criminaliteit is daarmee aanzienlijk. Om handhaving tegen illegale prostitutie te versterken leggen we in onderhavige beleidsregel verschillende bepalingen vast over de manier van handhaven bij constatering van overtredingen.

Door intensievere inzet op het signaleren van illegale prostitutie, geven deze beleidsregels mogelijkheden om eventuele problematiek steviger aan te pakken waardoor overlast kan worden beperkt en waarbij bestrijding van ondermijning en (vaak aan prostitutie gelieerde vormen van) criminaliteit sneller kan worden voorkomen / beperkt. Op deze wijze wordt tevens bijgedragen aan bescherming van de positie van sekswerkers.

Criteria voor thuiswerk

Sekswerk komt in verschillende vormen. Prostitutie- en seksbedrijven kennen soms ook een vorm van en zogenoemde 'thuiswerk'. Wanneer thuiswerk niet bedrijfsmatig plaatsvindt, dan is dit niet vergunningsplichtig en dus niet illegaal. Echter, in Leusden wordt sekswerk niet gezien als een beroep-aan-huis, waardoor thuissekswerk in strijd is met de geldende bestemmingsplannen.